

1. Nazwa kierunku	kognitywistyka <i>[Cognitive Science]</i>
2. Wydział	Wydział Humanistyczny
3. Cykl rozpoczęcia	2024/2025 (semestr zimowy)
4. Poziom kształcenia	studia drugiego stopnia
5. Profil kształcenia	ogólnoakademicki
6. Forma prowadzenia studiów	stacjonarna
7. Kod ISCED	0223 (Filozofia i etyka)
8. Związek kierunku studiów ze strategią rozwoju, w tym misją uczelni	<p>Kognitywistyka to nowoczesny, interdyscyplinarny kierunek studiów, który realizuje „Strategię Rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2020-2025” przyjętą przez Senat Uniwersytetu Śląskiego w 2019 r. oraz „Misję Uniwersytetu Śląskiego”. Dokumenty te określają ogólnouczelniany cel, którym jest przekształcenie Uniwersytetu Śląskiego w uczelnię badawczą o ugruntowanej międzynarodowej pozycji i renomie.</p> <p>- Kognitywistyka jest jednym z trzech kierunków studiów prowadzonych przez Instytut Filozofii. Realizuje się tu badania w zakresie nauk humanistycznych oraz badania o charakterze interdyscyplinarnym. Wykonują je poszczególne zespoły badawcze. Oprócz tradycyjnych badań z zakresu historii filozofii starożytnej, średniowiecznej, nowożytnej, współczesnej, najnowszej, historii filozofii polskiej, filozofii systemowej, filozofii systematycznej, metodologii nauk, logiki, epistemologii, ontologii, etyki i estetyki Instytut Filozofii realizuje również badania związane z kognitywistyką dotyczące, filozofii języka czy filozofii umysłu.</p> <p>-Należy pamiętać, że Kognitywistyka łączy takie dyscypliny jak biologia, neuronauka, lingwistyka, psychologia, filozofia, badania nad sztuczną inteligencją, logika oraz informatyka. Dlatego studia kognitywistyczne powstały w ścisłej współpracy z innymi jednostkami i pracownikami naukowymi Uniwersytetu Śląskiego, przede wszystkim z pracownikami Wydziału Nauk Przyrodniczych oraz Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych. Przyrodnicy mają doświadczenie w badaniach neurobiologicznych i wykorzystują podstawy neurokognitywistyki w dydaktyce. Badania z zakresu nowoczesnych technologii i informatyki prezentowane są przez pracowników z Wydziału Nauk Ścisłych i Technicznych. Różnorodny zbiór badań znajduje bezpośrednie odzwierciedlenie w programie studiów.</p> <p>- Wykładowcy prowadzący zajęcia na kierunku Kognitywistyka poszerzają swoje kompetencje dydaktyczne w zakresie wykorzystywania nowych technologii, biorąc udział w szkoleniach, a także współtworząc i realizując międzynarodowe projekty takie jak E-Learning Prospects for Humanities (ELEPHANT). W ofercie dydaktycznej Instytutu Filozofii znajdują się kursy wspomagane metodami e-learningowymi.</p> <p>- Na kierunku Kognitywistyka wdrażany jest model nauczania oparty na zasadach tutoring. To tryb prowadzenia zajęć skupiony na zindywidualizowanej i dopasowanej do potrzeb konkretnego studenta ścieżce kształcenia o charakterze projektowo-problemowym (programy: Mistrzowie Dydaktyki, Jeden Uniwersytet – Wiele Możliwości. Program Zintegrowany, czy Uniwersytet Humanistów w Uniwersytecie Śląskim).</p> <p>- Kognitywistyka jest kierunkiem, który może przynieść rozstrzygnięcia i korzyści praktyczne. Wyniki badań kognitywistycznych na całym świecie wykorzystywane są w bardzo wielu dziedzinach, począwszy od zastosowań sztucznej inteligencji, przez neuroprotektę, terapie lezji, po ulepszanie interfejsów użytkownika czy wspomaganie dydaktyki. Studenci kognitywistyki mogą podejmować współpracę ze specjalistami z tych i innych dziedzin. Na obecności absolwentów Kognitywistyki na Śląsku skorzysta cały region.</p> <p>- Kognitywistyka wpisuje się w koncepcję uniwersytetu dostępnego i otwartego. Wykładowcy prowadzący zajęcia na kierunku posiadają bogate doświadczenie w popularyzacji treści naukowych, choćby przez uczestnictwo w kolejnych edycjach Śląskiego Festiwalu Nauki,</p>

		<p>Dni Darwina, Dni Mózgu czy częstych wykładach i warsztatach prowadzonych w szkołach.</p> <p>Kognitywistyka jest kierunkiem interdyscyplinarnym. Stanowi unikatowe połączenie różnych obszarów wiedzy i nie mieści się w sztywnych ramach podziału na nauki ścisłe i humanistyczne. Zyskuje na tym profil absolwentów. Rozumieją funkcjonowanie ludzkiego organizmu, wiedzą jak działają sztuczne sieci neuronowe, czy ogólnie sztuczna inteligencja, pojmują również ścisły świat matematyki i abstrakcyjne rozważania filozofów, a co najważniejsze potrafią odnieść tę wiedzę do zagadnień życia codziennego. Takie wykształcenie pozwala absolwentom kognitywistyki łatwo odnaleźć się na rynku pracy.</p> <p>Poznanie jest jedną z podstawowych czynności organizmów, a wyniki badań kognitywistyki wpływają na nasze rozumienie funkcji poznawczych i procesów, w które są one zaangażowane. Dlatego kognitywistyka jest splotem pytań, na które odpowiedzieć można jedynie łącząc różne dyscypliny. Nowoczesna uczelnia nie może ignorować kognitywistyki, a jej obecność otwiera możliwości nowatorskich badań.</p>
9.	Liczba semestrów	4
10.	Tytuł zawodowy	magister
11.	Specjalności	nie dotyczy
12.	Semestr od którego rozpoczyna się realizacja specjalności	nie dotyczy
13.	Procentowy udział dyscyplin naukowych lub artystycznych w kształceniu (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>[dyscyplina wiodąca]</i> filozofia (dziedzina nauk humanistycznych): 65% • nauki biologiczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 35%
14.	Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych lub artystycznych do których odnoszą się efekty uczenia się w łącznej liczbie punktów ECTS (ze wskazaniem dyscypliny wiodącej)	<ul style="list-style-type: none"> • <i>[dyscyplina wiodąca]</i> filozofia (dziedzina nauk humanistycznych): 65% • nauki biologiczne (dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych): 35%
15.	Liczba punktów ECTS konieczna dla uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi studiów	120
16.	Procentowy udział liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach wybieranych przez studenta modułów kształcenia w łącznej liczbie punktów ECTS	49%
17.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich (lub innych osób prowadzących zajęcia) i studentów	120
18.	Liczba punktów ECTS, którą student	5

	<p>musi uzyskać w ramach zajęć z dyscyplin w ramach dziedzin nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne</p>	
19.	Warunki wymagane do ukończenia studiów z określoną specjalnością	Nie dotyczy.
20.	Organizacja procesu uzyskania dyplomu	<p>Student wybiera promotora pracy dyplomowej z listy seminariów dyplomowych, dostępnych w danym roku akademickim, a następnie rejestruje się na wybrane seminarium w systemie USOS. Student wraz z promotorem ustala temat pracy i w ciągu trzech semestrów realizuje poszczególne efekty uczenia się założone w opisie modułu. Egzamin magisterski składany jest w formie ustnej przed komisją powołaną przez Instytut Filozofii, która składa się z przewodniczącego i dwóch członków (promotora pracy i recenzenta pracy). Procedura składania i archiwizowania pisemnych prac dyplomowych jest zgodna z Zarządzeniem nr 16 Rektora UŚ w Katowicach z dnia 28.01.2015 roku.</p>
21.	Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki	Nie dotyczy.
22.	Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym, a w przypadku kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki	0

<p>23. Łączna liczba punktów ECTS, większa niż 50% ich ogólnej liczby, którą student musi uzyskać:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na kierunku o profilu ogólnoakademickim w ramach modułów zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinach naukowych lub artystycznych związanych z tym kierunkiem studiów; • na kierunku o profilu praktycznym w ramach modułów zajęć kształtujących umiejętności praktyczne 	<p>120</p>
<p>24. Ogólna charakterystyka kierunku</p>	<p>Kognitywistyka korzysta z wielu źródeł. Interdyscyplinarne badania nad umysłem, procesami poznawczymi, ich neurobiologicznym podłożem, badania sztucznej inteligencji, korzystające ze zdobyczy informatyki, odwołujące się do psychologii, językoznawstwa i filozofii umysłu kształtują profil absolwenta kierunku. Potrafi on wszechstronnie analizować problemy i konflikty, wskazując ich podłoże. Stosuje narzędzia różnych dyscyplin takich jak logika, teoria poznania, neurobiologia czy informatyka. Posiada zaawansowaną wiedzę na temat zachowania człowieka, objętą zakresem psychofizjologii, etologii, socjobiologii, czy memetyki. Nieobce są mu również języki programowania, uczenie maszynowe oraz analiza tekstów.</p> <p>Kognitywistyka jako interdyscyplinarny kierunek kształcenia oparta zostanie na dwu, często wzajemnie się uzupełniających, tradycjach i sposobach prowadzenia badań – filozofii oraz biologii, które zostają wzbogacone o ważne w kognitywistyce elementy informatyki i metod obliczeniowych. W wyznaczonych w ten sposób ramach mieścić się będą dodatkowo zagadnienia psychologiczne, lingwistyczne oraz antropologiczne. Współczesne badania neurobiologiczne, począwszy od neurobiologii komórkowej, neurochemii po socjobiologię i memetykę dają nową perspektywę funkcjonowania umysłu człowieka w świecie. Rozwijają nowoczesny obraz człowieka, dostarczając przyczynowo-skutkowych wyjaśnień dla zjawisk psychologicznych i społecznych, próbują dać odpowiedź na palące wyzwania współczesności. Zespolecie biologicznego rozumienia mechanizmów poznawczych z bogatą tradycją filozoficznych modeli, rozwiązań i problemów stawianych w ramach teorii poznania stanowi w dzisiejszej nauce podstawy nowych, ciekawych wyjaśnień, a także ubogaca wiedzę w takich dyscyplinach badawczych jak neurodydaktyka, neuroteologia czy neuromarketing.</p> <p>Studia drugiego stopnia mają nie tylko stanowić pogłębienie umiejętności, wiedzy oraz kompetencji absolwentów kognitywistyki stopnia pierwszego, lecz będą również ciekawą propozycją dla licencjatów kierunków takich jak biologia, filozofia, psychologia, matematyka, a także absolwentów studiów pierwszego stopnia uczelni technicznych.</p> <p>Absolwent studiów kognitywistycznych dysponować będzie wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami, które umożliwiają mu elastyczne dostosowanie się do rynku pracy, przede wszystkim do poszerzającego się ciągle procesu intelektualizacji pracy i znaczenia tzw. kompetencji miękkich, dających możliwości elastycznego reagowania na pojawiające się zmiany i wyzwania. Rozległa wiedza z różnych dziedzin (takich jak: filozofia, biologia, informatyka, matematyka, psychologia, językoznawstwo) pozwoli absolwentowi na pracę w wielu branżach – począwszy od działów R&D przez firmy związane z IT, badaniami rynku i zachowań konsumenckich po pracę w laboratoriach. Absolwenci kognitywistyki to przyszli członkowie zespołów projektujących produkty interaktywne: programy, urządzenia, czy interfejsy urządzeń (np. strony internetowe) optymalizujące ludzkie działanie czy wspomagające działanie osób o upośledzonych funkcjach poznawczych (np. osób starszych) oraz osoby zatrudnione w jednym z nowych zawodów, wymagających specyficznych zdolności i wiedzy na temat działania ludzkiej umysłowości i stymulowania procesów poznawczych (mediator, specjalista do spraw kultury firmy, pracownik policji czy instytucji kulturalnych).</p> <p>Perspektywa społeczeństwa informacyjnego i społeczeństwa wiedzy wiąże się z koniecznością podjęcia wyzwań dotyczących nie tylko jednostek, lecz także działań w ramach określonych organizacji i instytucji. Absolwenci kognitywistyki uzyskają kompetencje pozwalające im wspierać procesy tworzenia, efektywnego działania i funkcjonowania odpowiednich zespołów, przede wszystkim poprzez</p>

		uruchomienie tkwiących w jednostkach i w określonych zbiorowościach twórczych możliwości. Aktywizacja kreatywnego potencjału i eliminacja istniejących w tym względzie barier i ograniczeń indywidualnych i instytucjonalnych jest dzisiaj koniecznym warunkiem działania i życia w globalizującym się, coraz bardziej interdyscyplinarnym świecie.
25.	Ogólna charakterystyka specjalności	Nie dotyczy.